Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır.

ŞƏRQ QAPISI

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: *Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti*

Sayı: 31 (19.945)

17 fevral 2010-cu il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

E-mail:serqqapisi@nakhchivan.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Fevralın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qazaxıstana gedərkən yolüstü Bakıda dayanan İsrailin keçmiş Baş naziri Exud Olmerti qəbul etmişdir.

* * *

Həmin gün dövlətimizin başçısı İspaniyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Xuan Klos i Mateonun, Qırğızıstanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Raimkul Attakurovun, Slovakiyanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Yozef Miqaşın etimadnamələrini qəbul etmişdir.

* * *

Fevralın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qazaxıstanın dövlət katibi–xarici işlər naziri, ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri Kanat Saudabayevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Azərbaycan dünyanın sürətlə inkişaf edən dövlətinə çevrilmişdir

***XX** əsr Azərbaycan tarixinin ən parlaq siması, qüdrətli şəxsiyyəti olan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının və dövlətinin milli mənafeyini hər şeydən uca tutan, onu ümumi məqsədlər naminə səfərbər etməyi bacaran, cəmiyyətdə qanunçuluğu, hüquq qaydalarını təmin edən bir rəhbər idi. Sovet rejiminin sərt qanunlarına baxmayaraq o, Azərbaycanda böyük iqtisadi, elmi və ədəbi-mədəni inkişafa, müstəqil düşüncəyə yol açdı. Qısa zaman kəsiyində Azərbaycan SSRİ-nin tərkibində o zaman üçün müasir iqtisadi potensiala malik olan respublikaya çevrildi. Ulu öndərin rəhbərliyi altında başlanan genişmiqyaslı işlərin nəticəsində Azərbaycan ittifaq respublikaları arasında öz layiqli yerini tapdı. Müstəqil Azərbaycanın sosial-iqtisadi bünövrəsi məhz Heydər Əliyevin sayəsində ötən əsrin 70-80-ci illərində qoyuldu və ölkəmizin gələcəyi üçün möhkəm təməl yaradıldı.*

Heydər Əliyevin təşəbbüsləri ilə sovet dövründə xalqımızın milli şüurunun inkişafına güclü təkan verən tədbirlər həyata keçirildi. Təkcə sosial-iqtisadi yüksəliş deyil, o dövrdə milli-mənəvi dəyərlərə qayıdış da Heydər Əliyevin adı ilə bağlı idi. Sovet ideologiyasının hakim kəsildiyi bir zamanda Heydər Əliyev xalqımızın mənəvi dəyərlərinin itməməsi üçün əlindən gələni edirdi.

Ardı 2-ci səhifədə

Azərbaycan kəndinin bu günü

Nüsnüs–Ordubadın bəzəyi

Muxtar respublikada gedən inkişaf, quruculuq prosesləri bu kəndi xoş günə çıxarıb

Cənnət diyarı Ordubadda bir kənd var... Axarlı-baxarlı bağları, bağçaları gözoxşayan, dağların, bol sulu dərələrin arasında yerləşən bir kənddir Nüsnüs. Əsrlərlə yaşı olan bu yurd yerinin hər daşı, hər qayası bir tarixdir. Mülayim təbiəti kimi insanları da mehriban, üzügülər və qonaqpərvərdirlər. Buraya yolu düşən qonaq ev sahibləri üçün əsl bayram əhval-ruhiyyəsi yaradır. Masalara cürbəcür şirniyyatlar düzülür, limonlu çay gətirilir, şirin, duzlu, məzəli söhbətlər başlayır... Bu yaxınlarda mənim də yolum bu kəndə düşmüşdü. Kəndə bir dostumun dəvəti ilə gedirdim. Əvvəllər də bu kənddə olmuşdum. O vaxt kəndin yolları bərbad vəziyyətdə idi. İndi isə o əyri-üyrü, qorxulu yollardan əsər-əlamət yox idi. Avtomobil çox rahatlıqla bizi kəndə çatdırdı. Açığını deyim ki, buranın havası insanı valeh edir. Kəndi ikiyə bölən Dübəndi çayı sakit-sakit axıb gedir, dərədən qalxan səs məlahətli zümzüməyə çevrilir. Çay kənarındakı ağaclar geniş açılmış çətiri xatırladır. İstər-istəməz bu ecazkar mənzərənin sehrinə düşürsən.

Ordubad Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Nüsnüs kəndi üzrə nümayəndəsi Vüqar Nəcəfovla da görüşüb söhbət etdim. Müsahibim şirin Ordubad şivəsilə mənə kənddəki yeniliklərdən söz açdı. Bildirdi ki, muxtar respublikamızda kənd yaşayış məntəqələrinə göstərilən dövlət qayğısından bu kənd də xeyli bəhrələnib. Bu diqqət və qayğının bir nümunəsi də kənddə yeni tikilən ticarət mərkəzidir. İki mərtəbədən ibarət olan bu mərkəzdə kənd sakinlərinin zəruri ehtiyaclarını ödəyəcək məhsullar satılacaqdır.

Ardı 4-cü səhifədə

Xəbər

Sınaq imtahanlarının nəticələri müzakirə edildi

Naxçıvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin akt zalında Naxçıvan şəhər məktəblərinin XI sinif şagirdləri arasında keçirilmiş test-sınaq və xüsusi test-sınaq imtahanlarının nəticələri ilə bağlı müşavirə keçirilmişdir.

Müşavirədə Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Piri Nağıyev çıxış edərək elmin sürətli yüksəlişi, bu məqsədlə müvafiq bazanın yaradılması və bu əsasda yüksək səmərəliliyə nail olunmasından danışmış, təhsilin inkişafının muxtar respublikada dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən biri olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Qeyd olunmuşdur ki, regionumuzda bu sahəyə yüksək qayğının nəticəsidir ki, hər il yeni məktəb binaları inşa edilir və ya əsaslı təmir işlərindən sonra müəllim və şagirdlərin istifadəsinə verilir. Onların hamısında müasir idman zalları, kitabxanalar, laboratoriyaların olması, informasiya texnologiyalarının quraşdırılması təhsildə yüksək nəticələr qazanılmasına şərait yaradıb. Şagirdlər arasında tez-tez təşkil olunan test-sınaq imtahanları da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Tədbirdə Naxçıvan Şəhər Təhsil Şöbəsinin müdir əvəzi Pənah Babayev çıxış edərək keçirilən test-sınaq imtahanlarının nəticələri ilə bağlı ətraflı məlumat vermişdir. Qeyd olunmuşdur ki, keçirilən imtahanlarda 598 nəfər XI sinif şagirdi iştirak etmiş, onlardan 371 nəfəri keçid balını toplamışdır. 49 nəfər isə 500-700 intervalında bal toplamağa nail olmuşdur. Məktəblilər arasında ən yüksək nəticələri 1, 5, 12 və 15 nömrəli məktəblərin şagirdləri göstərmişlər.

Müşavirədə Naxçıvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Səfərov çıxış edərək təhsil sahəsinə göstərilən qayğı müqabilində pedaqoji kollektivlərin üzərinə düşən vəzifələrdən danışmış, təhsil naziri Piri Nağıyev müşavirəyə yekun vurmuşdur.

Nuray ƏSGƏROVA

Xəbər

Cari ilin quruculuq ünvanları

Hər il olduğu kimi, cari ildə də muxtar respublikada genişmiqyaslı tikinti-quruculuq və bərpa-təmir işləri aparılması nəzərdə tutulub. Belə tədbirlərdə yenə də təhsil sahəsi öndə gedəcək. Bu sahənin inkişafının müasir tələblər səviyyəsində qurulmasını təmin etmək məqsədilə Şərur rayonunda da yeni məktəb binalarının sayı artacaq. Bunlardan biri 568 yerlik olan Yengicə kənd məktəbinin binasıdır. Belə sevinci yaşayanlardan biri də maxtalılar olacaq. Bu kənddəki məktəb binası isə 522 şagird yerlikdir.

Təhsilin yüksək səviyyədə qurulmasını təmin etmək məqsədilə digər bölgələrimizdə də bu istiqamətdə görülən məqsədyönlü tədbirlər diqqət mərkəzində saxlanılıb ki, onlardan ən böyüyü Culfa rayonunun payına düşüb. Belə ki, artan tələbatı və gələcək perspektivləri nəzərə alınaraq daha bir məktəb binası tikilməklə Culfa şəhərində təhsil ocaqlarının sayı 3-ə çatdırılacaq. Qeyd edək ki, 774 şagird yerlik binanın artıq inşasına başlanılıb. Bu bölgədə təhsilin inkişafına göstərilən daha bir qayğının nəticəsidir ki, şəhər 2 nömrəli orta məktəbin binası yenidən qurulacaq. Yenidən qurulacaq məktəblər sırasında Naxçıvan şəhərindəki 15 nömrəli məktəbin də adını qeyd etmək olar.

Kəngərli rayonu da dövlət qayğısından kənarda qalmayıb. Yeni Kərki kəndində inşa edilən 88 şagird yerlik məktəb binası da belə qayğının ifadəsidir. Cari ildə məktəbəqədər tərbiyə müəssisələri də unudulmayıb. Belə ki, 2010-cu ildə 2 uşaq bağçası üçün yeni binaların tikintisi nəzərdə tutulmuşdur ki, bunlardan biri Naxçıvan şəhərində inşa olunacaq 200 yerlik və Culfa şəhərində isə 160 yerlik uşaq bağçalarıdır. Hər iki tərbiyə müəssisəsində məktəbəqədər yaşlı uşaqların məktəblərə hazırlanması üçün normal şərait yaradılacaqdır.

Muxtar respublikanın üç rayonunda isə şagirdlərin istedad və bacarıqlarının düzgün formalaşdırılmasını günün tələbləri səviyyəsində həyata keçirmək üçün yaxın vaxtlarda uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin inşa olunması da planlaşdırılıb. Belə ki, Babək qəsəbəsində və Şahbuz şəhərində uşaq musiqi məktəbləri, Şərur şəhərində incəsənət məktəbi üçün müasirtipli layihə əsasında yeni binaların tikintisi 2010-cu ilin quruculuq tədbirləri sırasına daxil edilib. Cari ildə digər ünvanlarda da müxtəlif təyinatlı obyektlər inşa olunacaq.

M.MƏMMƏDOV

Əvvəli 1-ci səhifədə

Bu böyük şəxsiyyət sovet ideologiyasının bütün maneələrini adlayaraq Azərbaycanın milli inkişaf konsepsiyasını önə çəkdi, ictimai şüurdakı qorxunu, ehtiyatlılığı aradan qaldırdı, cəmiyyəti bütün sahələr üzrə gələcək mənəvi yüksəlişlərə ruhlandırmağı bacardı. Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqil dövlət olacağını qabaqcadan hiss edərək, buna lazımi zəmin formalaşdırmaq üçün əzmkarlıq və uzaqgörənliklə fəaliyyət göstərirdi. Ulu öndərin Azərbaycan dövlətçiliyinin varlığını təsdiqləyən rəmz və atributlara münasibəti də həssas və birmənalı idi. 1978-ci ildə Azərbaycan SSR-in Konstitusiya layihəsi qəbul edilərkən, ulu öndərin Azərbaycan dilinin bu ali sənəddə dövlət dili kimi təsbitlənməsi və qorunub saxlanılması sahəsində nümayiş etdirdiyi rəşadəti xatırlatmaq kifayətdir.

Bu mənada Heydər Əliyevin sovet illərində ölkəmizə rəhbərliyini Azərbaycanın milli intibah dövrü kimi də səciyyələndirmək olar. Sözün əsl mənasında, o illərdə Azərbaycan xalqı özünə qayıtdı, başqa mədəniyyətlərin təsirinə düşməkdən xilas oldu. Onun əzmkarlığı, qarşıya qoyduğu bütün hədəflərə çatması SSRİ rəhbərliyində təmsil olunan bəzi şəxslərin qısqanclığı ilə müşayiət olunurdu. Bu adamlar hər addımda Heydər Əliyevi ləkələməyə, fəaliyyətinə qara yaxmağa çalışırdılar.

Heydər Əliyev birinci dəfə Azərbaycanda rəhbər olduğu illərdə respublikamız hərtərəfli inkişaf etdi, tanındı. Hətta, xarici ölkələrlə də əlaqələr quruldu. Azərbaycanda istehsal olunan məhsullar dünyanın onlarca ölkəsinə göndərilirdi.

Dövlət müstəqilliyimizi qazananda Heydər Əliyev Azərbaycandan uzaqda – Moskvada xüsusi nəzarət altında yaşayırdı. Ancaq 20 Yanvar faciəsinin ertəsi günü həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gəlib, sərt bəyanatla çıxış etməsi onu göstərdi ki, bu böyük şəxsiyyət üçün Vətənindən, xalqından əziz heç nə yoxdur.

Xalqın, ziyalıların çağırışı ilə doğma Vətəninə qayıdan Heydər Əliyevə qaragüruhçular, mənsəb və vəzifə düşkünləri Bakıda qalmağa imkan vermədilər. Odur ki, həmin dövr–müstəqilliyimizin ilk illəri Azərbaycan üçün çox ağır keçdi. Ölkənin nizamı pozulmuş, iqtisadiyyat tamam dağılmışdı, xarici siyasət Azərbaycanın əleyhinə aparılırdı. Dostlarımızı itirmişdik. Torpaqlarımız işğal olunurdu. Dövlətçilik əldən gedirdi. Belə bir vaxtda Heydər Əliyev xilaskar kimi Vətəninin və xalqının dadına yetişdi. Ölkəni fəlakətdən xilas etdi. Ümummilli liderimiz hakimiyyətə qayıdan kimi həyatımızın bütün sahələrində dönüş yaratdı. İstər insan haqlarının qorunması, istər cinayətkarlığa qarşı mübarizə, istər iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi, istərsə də ordu quruculuğu sahəsində böyük islahatlar apardı.

Tarixin yetirdiyi görkəmli şəxsiyyətlərdən olan Heydər Əliyevin parlaq siyasi zəkası sayəsində iki əsrin və iki minilliyin qovuşuğundakı Azərbaycan öz milli-mənəvi dəyərlərini qoruyaraq üçüncü minilliyə inamla qədəm qoymuşdur. Heydər Əliyev zəkası bütün sədləri yararaq qarşıya çıxan çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycanı olduqca mürəkkəb zamanın dalğaları arasından salamat çıxarıb ona həm bölgədə, həm də dünyada layiqli yer qazandırmışdır. Azərbaycanda dövlətçiliyin möhkəmlənməsi və demokratik prinsiplərin bərqərar olması, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesinin uğurla, sürətlə həyata keçirilməsi şəxsən Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Ulu öndər xaos və anarxiyadan, dövlətçiliyin itirilməsi təhlükəsindən xilas edib dinamik islahatlar yoluna çıxardığı Azərbaycan hazırda onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dünyanın ən sürətlə inkişaf edən, yeniləşən, müasirləşən, demokratikləşən dövlətinə çevrilib. Respublikamız hazırkı qlobal böhran şəraitində belə sürətli sosial-iqtisadi inkişafını qoruyub saxlayır, böyük infrastruktur layihələri, regional proqramlar həyata keçirir, Avropanın enerji təhlükəsizliyində sözünü deyir.

Azərbaycan dünyanın sürətlə inkişaf edən dövlətinə çevrilmişdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: *İqtisadi inkişaf, sosial məsələlərə verilən diqqət, abadlıq-quruculuq işləri, muxtar respublikada hökm sürən gözəl ab-hava əlbəttə ki, həm Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafına öz töhfəsini verir, həm də bütövlükdə Azərbaycanın inkişafına böyük töhfədir. Naxçıvanda çox böyük quruculuq işləri aparılır. Burada gedən quruculuq-abadlıq işləri, yeniləşmə, infrastruktur layihələri–bütün bunlar məni çox sevindirir. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanın qədim torpağı olan Naxçıvan çox sürətlə inkişaf edir və naxçıvanlılar ölkəmizin hərtərəfli inkişafına öz töhfələrini verir.*

Cəmiyyətin bütün sahələrində dirçəliş, inkişaf meyilləri muxtar respublikamızda özünü qabarıq büruzə verir. Muxtar respublikamızda həyata keçirilən tədbirlərin, uğurlu iqtisadi siyasətin nəticəsidir ki, bu gün diyarımız ölkənin digər regionlarından öndədir. 2009-cu ilin sosial-iqtisadi nəticələri bir daha sübut edir ki, ölkəmizin, o cümlədən muxtar respublikamızın iqtisadiyyatı dünyada baş verən maliyyə və iqtisadi böhranın mənfi təsirləri qarşısında davamlılığını qoruya bilmişdir. Sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər muxtar respublikamızın ictimai və iqtisadi həyatının daha da inkişaf etdirilməsinə, hərtərəfli tərəqqiyə nail olunmasına ciddi əsaslar yaradır. Hər şeydən əvvəl iqtisadiyyatın tarazlı inkişafı təmin olunmuş, regionların, ucqar dağ kəndlərinin inkişafı, əhalinin məşğulluq məsələləri diqqət mərkəzində saxlanılmış, geniş quruculuq tədbirləri aparılmışdır. Bütün bunlar isə ilk növbədə iqtisadi inkişafın əsas göstəricisi olan ümumi daxili məhsulun artımında öz həllini tapmışdır. Muxtar respublikamızda ilk dəfə olaraq 2009-cu ildə ümumi daxili məhsulun həcmi 1 milyard ABŞ dolları səviyyəsini üstələmişdir. Adambaşına düşən ümumi daxili məhsulun həcmi də 377 manat artaraq 2 min 435 manat olmuşdur. Fərəhləndirici haldır ki, ötən ildə muxtar respublikada açılan 4742 iş yerinin 3458-i daimi iş yerləri olmuşdur. Burada həyata keçirilən quruculuq tədbirlərini ölkə başçısı yüksək qiymətləndirərək demişdir: **"Naxçıvanda çox geniş quruculuq, abadlıq işləri aparılır, şəhər gözəlləşir, yeni-yeni binalar tikilir, köhnə binalar təmir edilir. Bir sözlə, hər bir Naxçıvan sakini əldə edilmiş bu uğurlarla fəxr edə bilər".**

Biz müstəqil dövlətin vətəndaşlarıyıq. Bu statusun nə qədər şərəfli olduğunu izah etməyə ehtiyac yoxdur və biz müstəqil dövlətin vətəndaşı kimi yaşadığımıza görə ümummilli liderimizə borcluyuq. Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanda müstəqil dövlətimizin ənənələrinin yaradıcısı və milli dövlətçilik təfəkkürünün formalaşmasında tarixi rol oynayan böyük şəxsiyyətdir. Azərbaycan dövlətinin mövcudluğu onun adı və əməlləri ilə bağlıdır. Heydər Əliyev ideyaları bizim sabahımızın, gələcəyimizin, inkişafımızın, tərəqqimizin qarantıdır.

Qızıltac ŞAHBAZOVA
pedaqoji elmlər namizədi

"Yeniləşmə ili"ndə bütün imkanlar və ehtiyat mənbələri hərəkətə gətirilməlidir

Şərur Rayon İcra Hakimiyyətində keçirilən iclasda yanvarın 27-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində daxili bazarın qorunması və maliyyə intizamının yaxşılaşdırılması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirənin yekunları və qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunmuşdur. İclası rayon icra hakimiyyətinin başçısı İbrahim Məmmədov açaraq qeyd etmişdir ki, Şərur muxtar respublikanın ən böyük aqrar rayonudur. Geniş və münbit torpaqlara, kifayət qədər işçi qüvvəsinə və eləcə də su ehtiyatına malik olması belə deməyə əsas verir ki, burada muxtar respublika əhalisinin kənd təsərrüfatı məhsullarına olan ehtiyacının yarısından çoxunu istehsal etmək mümkündür. Ulu öndərin təşəbbüsü ilə başlanmış və 2001-ci ildə tam başa çatdırılmış torpaq islahatı nəticəsində rayonda 10 min 420 hektar torpaq sahəsi xüsusi mülkiyyətə verilmişdir.

Bu sahələrin təxminən 40 faizi birinci və ikinci kateqoriyalı yüksək məhsuldar torpaqlardır. Torpaqlardan səmərəli istifadə edilməli, xüsusilə daha çox tələb olunan və gəlir gətirən taxıl, kartof, şəkər çuğunduru istehsalına maraq artırılmalıdır. Torpaq mülkiyyətçilərinə və heyvandarlıqla məşğul olanlara kreditlərin verilməsi onların üzləşdikləri müəyyən problemlərin aradan qaldırılmasına xeyli kömək edir. Ötən il müxtəlif təşkilatlar tərəfindən məşğul olduqları sahələri genişləndirmək məqsədilə 1253 nəfər istehsalçıya 1 milyon 222 min 300 manat kredit verilmişdir. Bu il də bitkiçilik və heyvandarlıqla məşğul olanlara kreditlərin verilməsi davam etdiriləcəkdir. Kreditlərin təyinatına uyğun sərf edilməsinə nəzarət olunmalıdır. Əhalini qış aylarında daxili istehsal hesabına meyvə və tərəvəzlə təmin etmək məqsədilə Şərur şəhərində tikilmiş 440 tonluq soyuducu anbar, 2100 kvadratmert sahədə istixana kompleksi yaradılmışdır. Bu tədbirlərin davam etdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Meyvəçiliyin inkişaf etdirilməsi də diqqət mərkəzində olmalıdır. Çalışmaq lazımdır ki, daha məhsuldar və növbəti mövsümə kimi saxlanması mümkün olan meyvə sortları əldə edilsin və onların əkilməsi təmin olunsun. Meyvə-tərəvəz məhsullarının alıcılara sərfəli qiymətlərlə satılmasında mövsümi yarmarkaların rolu böyükdür. İndiyədək Naxçıvan şəhərində və rayon mərkəzlərindəki yarmarkalarda ümumilikdə 1500 tona qədər kənd təsərrüfatı məhsulları satılmışdır. Bu cür yarmarkaların təşkilinə diqqət artırılmalıdır.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı vergilər şöbəsinin və DSMF rayon şöbəsinin fəaliyyətindən danışaraq demişdir ki, vergi ödəyicilərinin hamısı nəzarət-kassa aparatları ilə təmin olunmalı, fiziki və hüquqi şəxslər arasında vergidən yayınma hallarına nəzarət gücləndirilməli, bütün fiziki və hüquqi şəxslər qeydiyyata alınmalıdır. Torpaqdan istifadə edən hər bir mülkiyyətçinin əkdiyi torpağın kateqoriyasına müvafiq olaraq məcburi dövlət sosial sığortasına cəlb edilməsi təmin olunmalı, "Yeniləşmə ili"ndə bütün imkanlar və ehtiyat mənbələri hərəkətə gətirilməlidir. Bunun üçün yerlərdə təbliğat və maarifləndirmə işləri gücləndirilməlidir.

İclasda rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Rövşən İsgəndərov əhalinin kənd təsərrüfatı məhsullarına olan ehtiyaclarının yerli istehsal hesabına ödənilməsi üçün görülən işlər və mövcud imkanlar, DSMF rayon şöbəsinin müdiri Firuz Novruzov məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının toplanması vəziyyəti, vergilər şöbəsinin rəisi İsmayıl Fətullayev və maliyyə şöbəsinin müdiri Sahib Musayev vergi və maliyyə intizamının yaxşılaşdırılması sahəsində həyata keçirilən tədbirlər, suvarma sistemləri idarəsinin rəisi Kamil Bağırov yaz əkinlərinə hazırlıqla bağlı təşkilatın gördüyü işlər barədə məlumat vermişlər.

Elman MƏMMƏDOV

İstehsal müəssisələrimiz

"Vəfa" MMC-də yeni istehsal sahəsi yaradılıb

Muxtar respublika iqtisadiyyatının gücləndirilməsində ən mühüm amillərdən biri və başlıcası müxtəlif emal və istehsal müəssisələrinin yaradılmasına göstərilən dövlət dəstəyidir ki, bu da nəticə etibarı ilə sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsinə hərtərəfli şərait yaradıb. Bu isə muxtar respublikada güclü sahibkarlar mühiti formalaşdırmaqla əhalinin məşğulluğunun və daxili bazarın yerli istehsal məhsulları ilə təmin olunmasında mühüm rol oynayır. Bu səbəbdən də sahibkarlığa qayğı getdikcə artır. Ötən il də bu cəhətdən uğurlu olub. Sahibkarlara 42 milyon 945 min manat həcmində kredit verilib, 50 hüquqi və 1454 fiziki şəxs qeydə alınıb.

Artıq məqsədyönlü tədbirlər bəhrələrini vermiş, özəl sektorun Ümumi Daxili Məhsuldakı payı 86,4 faizə çatmışdır. Bu gün həmin tədbirlərin nəticəsidir ki, muxtar respublikada 280 növdə məhsul istehsal olunur. Onun 106 növü ərzaq, 174 növü qeyri-ərzaq məhsullarıdır. Daha bir faktı da qeyd etmək yerinə düşər ki, regionda 235 növdə məhsula olan tələbat yerli istehsal hesabına ödənilir.

Sahibkarlıq fəaliyyətinə göstərilən qayğıdan "Vəfa" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə də xeyli pay düşüb. Cəmiyyətin Babək rayonunun Kərimbəyli kəndindəki broyler fabrikinin məhsullarına bu gün muxtar respublikanın bütün bölgələrinin ticarət müəssisələrində rast gəlmək olar.

2007-ci ildə fəaliyyətə başlayan müəssisənin ötən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulların xeyli alıcı qüvvəsi toplamasının başlıca amili yaradılan şəraitə əməli işlə cavab vermək üçün kollektivin səy və bacarığını əsirgəməməsidir. Qeyd edək ki, müəssisə böyük ərazini əhatə edir. Hərtərəfli dövlət qayğısı hesabına burada 2 böyük sex tikilmişdir.

Sexlərin hər birində 12 min 500 baş ətlik quş saxlanılır. Müəssisənin icraçı direktoru Rəhim Kərimov söhbət zamanı bildirdi ki, keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olmaq üçün İran İslam Respublikasından müasir standartlara cavab verən avadanlıqlar alınmışdır. Qeyd edək ki, hələlik istifadə olunan bəzi yemlər və damazlıq cücələr də qonşu dövlətdən gətirilir. Gələcəkdə həm xammal, həm də yemlər özümüzdə istehsal olunacaq. Broyler fabrikində xüsusi texnologiya ilə bəslənilən quşlar 45, uzağı 55 gün ərzində kəsilmək üçün yetişdirilir. Bundan sonra kəsim sexinə gətirilir. Burada əl ilə kəsilən quşlar bütün sanitar-gigiyenik qaydalara əməl olunmaqla paketləşdirilərək soyuducuya yığılır. İstehsal olunan məhsul ticarət mərkəzlərinə də müəssisənin özü tərəfindən aparılır. Belə məhsullar rəqabətə davamlı olmaqla müəssisəyə xeyli gəlir gətirib. Öz imkanlarını nəzərə alan müəssisə hərtərəfli dövlət qayğısından ruhlanaraq 2008-ci ildə daha bir sex yaratmağa müvəffəq olub. Burada isə 15 min baş ətlik quş istehsal olunur. Bu cəhətdən ötən il də kollektiv üçün uğurlu olub. 2009-cu ilin mart ayının 5-də Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyində sahibkarlarla keçirilən görüşdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri "İlin məhsulu" nominasiyası üzrə "Biznesdə uğur-2008" mükafatını "Vəfa" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin direktoru Səməd Kazımova təqdim etmişdir. Bu yüksək dəyər və qayğıya əməli işlə cavab vermək üçün kollektiv istehsal sahəsini genişləndirmək qayğısına qalmış, yumurta istehsalı sexi yaratmışdır. Bu məqsədlə 31 min 500 baş damazlıq yerli toyuq alınıb. Sex gündəlik olaraq 2 min ədəd yumurta istehsal etmək gücünə malikdir. Bu sexdə istilik və havatəmizləmə qurğusu istisna olmaqla, digər avadanlıqlar Türkiyə Respublikasından alınıb. Sex tam avtomatlaşdırılıb. Yeni istehsal sahəsi fəaliyyətə başladıqdan sonra müəssisədə çalışanların sayı 24 nəfərə çatdırılıb.

Həm ətlik, həm kəsim, həm də yumurta istehsalı sahələrində sanitar-gigiyenik qaydalara ciddi riayət olunur. İki ayda bir dəfə ətlik sexlərdə bir neçə günlük sanitariya işləri aparılır, dərmanlama, dezinfeksiya tədbirləri həyata keçirilir. Digər sexlərdə isə bu tədbirlər hər günün sonunda aparılır.

Yeri gəlmişkən, burada çalışanlar üçün də hərtərəfli şərait yaradılıb. Onlar da söhbət zamanı muxtar respublikada sahibkarlığın inkişafına göstərilən qayğıdan razılıqlarını bildirdilər. Bu qayğını adıçəkilən istehsal obyektinin timsalında bütün aydınlığı ilə görmək mümkündür. Bu isə onları daha yaxşı işləməyə, keyfiyyətli məhsul istehsalı üçün bütün səy və bacarıqlarını sərf etməyə, daxili bazarın tələbatını ödəməyə töhfələrini verməyə ruhlandırıb.

Muxtar MƏMMƏDOV

Kəndlərimizin siması dəyişir

2009-cu ildə belə ünvanlarda xeyli quruculuq işləri həyata keçirilib

Son illərdə muxtar respublikada nail olunmuş sürətli inkişaf tempi ölkəmizin iqtisadi rayonları arasında diyarımızı ən öndə gedən regiona çevirib. Həm Naxçıvan şəhərində, həm rayon mərkəzlərində, həm də ən ucqar dağ və kənd yaşayış məntəqələrində tikinti-quruculuq, təmir-bərpa və abadlıq işləri doğma diyarın simasını əsaslı surətdə dəyişmişdir. Kəndlərdə aparılan belə tədbirlər bu yaşayış məntəqələrini müasir görkəmə gətirib.

Təkcə 2009-cu ildə kənd yerlərində xeyli sosial, mədəni maarif, səhiyyə və digər təyinatlı obyektlərin istifadəyə verilməsi mövcud olan problemlərə son qoyub. Faktlara müraciət etsək bunun bir daha şahidi olarıq. Sözügedən dövr ərzində muxtar respublikanın kənd yaşayış məntəqələrində 1494 şagird yerlik 4 məktəb binası tikilmiş, 10 kənddə isə mövcud məktəb binaları yenidən qurulmuş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Mahiyyət və məzmunca yeni obyektlər olan kənd mərkəzlərinin inşası da diqqət mərkəzində saxlanılmış, 12 kənd mərkəzi istifadəyə verilmişdir. 2 kənddə həkim ambulatoriyası, 7 kənddə məişət evi, 4 kənddə ticarət mərkəzi tikilməsi və ya yenidən qurulması bu sahələrdə əhaliyə göstərilən xidmətin yüksəldilməsinə şərait yaratmışdır.

Sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi də unudulmamış, 21 kənddə çörək sexi, 5 kənddə balıqçılıq təsərrüfatı və 15 kənddə quşçuluq təsərrüfatı yaradılmış, bununla da daxili bazarın belə məhsullarla təminatı xeyli yaxşılaşdırılmışdır.

Rayon mərkəzləri və kəndlər arasındakı gediş-gəlişi yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə yol infrastrukturu da qayğı ilə əhatə olunmuş, yeni yollar çəkilmiş, bir sıra körpülər bərpa edilərək nəqliyyatın intensiv hərəkətinə imkan yaradılmışdır.

Həyata keçirilən tədbirlər sırasında əhalinin ekoloji cəhətdən təmiz ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatı istiqamətində görülən işlər də az deyil. Bu cəhətdən kənd adamlarının içməli su ilə təmin olunması üçün həyata keçirilən tədbirləri qeyd etmək olar. 2009-cu ildə 6 kənddə modultipli su təmizləyici qurğu quraşdırılmış, 14 kəhriz təmir edilmiş, 12 kəndin su təchizatında olan problemlər aradan qaldırılmışdır. Aparılan bu cür uğurlu iqtisadi siyasət kəndlə şəhər arasındakı fərqin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynamışdır.

B.MAZANOV
Naxçıvan MR Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tikinti üzrə baş məsləhətçisi

Keyfiyyətli rabitə xidməti göstərilməsi üçün möhkəm maddi-texniki baza əsasdır

Son illər muxtar respublikamızda həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq tədbirlərindən Şahbuz Rayon Rabitə İdarəsinin kollektivi də bəhrələnmiş, rayon mərkəzində müasir memarlıq üslubu ilə gözoxşayan ikimərtəbəli rabitə evi tikilib istifadəyə verilmişdir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər rayonun ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində də uğurla davam etdirilmiş, Şahbuzkənd, Biçənək, Kolanı, Badamlı qəsəbə, Badamlı və Şada kəndlərində inşa olunmuş kənd mərkəzlərində rabitə evləri istifadəyə verilmiş, ATS-lər yeni binaya köçürülmüş, poçt-rabitə bölmələrinin maddi-texniki bazası möhkəmləndirilmişdir. Təbii ki, yeni rabitə evlərinin tikilib istifadəyə verilməsi və elektron tipli ATS-lərin quraşdırılması abonentlərə daha nümunəvi rabitə xidməti göstərilməsinə, müraciət edən vətəndaşların evlərinə telefon xəttinin çəkilməsinə əlverişli şərait yaratmışdır.

Rayon rabitə idarəsinin rəisi Fazil Umudov söhbətində qeyd etdi ki, əhaliyə göstərilən rabitə xidmətinin səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən kompleks tədbirlər ötən ildə də uğurla davam etdirilmiş, xətt təsərrüfatlarında əsaslı və cari təmir işləri diqqət mərkəzində saxlanılmış, istismar müddəti başa çatan rabitə dirəkləri və kabellər yenisi ilə əvəz edilmişdir. Badamlı kənd, Badamlı qəsəbə, Qarababa, Külüs kəndlərində daxili rabitə xətləri texniki normaya salınmış, aztutumlu kabellər çoxtutumlu kabellərlə əvəz edilmişdir. Kükü və Şahbuzkənd magistral rabitə xətlərində 15 yeni rabitə dirəyi basdırılmış, 30 rabitə dirəyində cari təmir işləri aparılmış və ya yeri dəyişdirilərək dirəklərarası məsafə normaya salınmışdır. Ümumilikdə, cari ilin yanvar ayında 13 abonentə yeni telefon xətti çəkilmişdir. Eyni zamanda, "Naxtel" abunəçilərinin sayı Şahbuz Rayon Rabitə İdarəsi üzrə 140-a çatdırılmışdır. Mobil və stasionar telefon aparatları ilə internetdən istifadə etmək üçün əlverişli şərait yaradılmış, danışıq pullarının yığılması poçt şöbələri tərəfindən həyata keçirilmişdir. "Azercell", "Bakcell" və "Narmobile" şəbəkələrinin rayon ərazisində normal yayımlanması üçün texniki imkanlar var.

Rayonda 13 ATS və 8 poçt-rabitə bölməsinin normal fəaliyyət göstərməsi üçün hərtərəfli şərait yaradılmış, ATS-lər lazımi ehtiyat hissələri, akkumulyator və generatorlarla təchiz edilmişdir. Eyni zamanda, poçt-rabitə bölmələrində internet və danışıq kartlarının satışı təşkil edilmiş, pul baratlarının vaxtında göndərilməsi və teleqramların kompyuterlə ötürülməsi təmin olunmuşdur. Rayon rabitə idarəsinin kollektivi tərəfindən cari ilin yanvar ayında 3384 abonentə 17 min 700 manatlıq poçt-rabitə xidməti göstərilmişdir ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə çoxdur.

Kərəm HƏSƏNOV

Heyvandarlığın inkişafına qayğı artır

Muxtar respublikada daxili bazarın kənd təsərrüfatı məhsullarına olan tələbatının ödənilməsi diqqət mərkəzində saxlanılmış, bu istiqamətdə məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmişdir. İlbəil artan belə dövlət qayğısı isə regionda mövcud olan əlverişli şəraitdən səmərəli istifadə edilməsi, yüksək uğurlar əldə olunması, nəticə etibarı ilə belə məhsulların bolluğunun yaradılmasında başlıca amildir. Bu cəhətdən 2009-cu ildə heyvandarlıqda qazanılan uğurlar da az olmamışdır.

Qeyd edək ki, əvvəlki illərdə olduğu kimi, ötən il də heyvandarlıqla məşğul olanlara dövlət dəstəyi davam etdirilmişdir. Verilmiş kreditlərdən təyinatı üzrə istifadə olunması və baytarlıq xidmətinin yaxşılaşdırılması diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Belə tədbirlərin nəticəsidir ki, 2010-cu il 1 yanvar tarixə muxtar respublikada iribuynuzlu heyvanların sayı 98 min 807 başa çatdırılmışdır ki, bu da əvvəlki illə müqayisədə çoxdur. Xırdabuynuzlu heyvanlarda artım daha çox müşahidə olunmuşdur. Hazırda muxtar respublikanın fərdi təsərrüfatlarında 589 min 603 baş xırdabuynuzlu heyvan bəslənilir. Bu artım isə müvafiq olaraq ət və süd istehsalında da özünü göstərmiş, əhalinin təhlükəsiz ərzaq məhsulları ilə təminatına şərait yaratmışdır.

Səbuhi HÜSEYNOV

Nüsnüs–Ordubad rayonunda kənd. Eyniadlı bələdiyyənin mərkəzi. Rayon mərkəzindən 7 kilometr Şimal-Şərqdə, dağ ətəyindədir. Əhalisi 2045 nəfər; bağçılıq, əkinçilik, heyvandarlıq və meyvəçiliklə məşğuldur. Orta məktəb, mədəniyyət evi, tibb məntəqəsi, rabitə şöbəsi, 2 məscid var.

Nüsnüs–Ordubadın bəzəyi

Muxtar respublikada gedən inkişaf, quruculuq prosesləri bu kəndi xoş günə çıxarıb

Əvvəli 1-ci səhifədə

Bu obyektin tikilməsi torpaq adamlarının ürəyincə olub. Çünki artıq zəruri olan hər hansı bir şey üçün rayon mərkəzinə ya da şəhərə getmək lazım gəlməyəcək. Bundan başqa, ötən illərdə kəndin fasiləsiz enerji ilə təmin olunması da ürəkaçan hadisədir. Əvvəllər evləri isitmək üçün yeganə yanacaq növü olan odundan istifadə olunurdu. Bu da bağ-bağçaların yaraşığı olan yaşıllıqların ilbəil seyrəlməsi ilə nəticələnirdi. İndi isə insanlar qış aylarında yanacaq sarıdan narahatlıq keçirmirlər. Artıq evləri mavi yanacaq isidir. Bu yurd yerində əhalinin keyfiyyətli rabitə xidməti ilə təmin olunmasına da xüsusi diqqət göstərilir. Demək olar ki, hər ev telefonla təmin olunub.

Kənddə müxtəlif sahələr içərisində daha çox meyvəçiliyin inkişafından da danışan müsahibim qeyd etdi ki, 47 hektar ümumi əkin sahəsi olan kəndin ərazisinin 37 hektarını meyvə bağları təşkil edir. Dağətəyi zonada yerləşməsi bu sahənin inkişafına şərait yaradıb. Nüsnüs bağlarında xüsusi ətri və dadı, tamı ilə seçilən alma, ərik, gilənar, gilas, şaftalı, qoz kimi meyvə sortları çoxluq təşkil edir. Bu kənd yeməklərimizin əvəzsiz ədvası olan sumağın da vətəni sayılır. Bağ salmağı, ağaclara yaxşı qulluq göstərməyi özlərinə borc bilən nüsnüslülər ilbəil meyvə bağlarını yeni əkilmiş müxtəlif növ ağaclarla zənginləşdirirlər. Limonçuluq bu kəndin sakinlərinin əsas məşğuliyyətlərindən biri sayılır. Bağbanlar limonçuluğu ən çox gəlir gətirən sahələrdən biri sayırlar. Bu kənddə elə ev olmaz ki, orada 5-10 limon kolu becərilməsin.

Ümumiyyətlə, 2045 nəfər əhalisi olan kənddə 572 təsərrüfat var. Muxtar respublikada heyvandarlığın inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlərdən bu kəndə də pay düşüb. Bunun üçün də kənddə bu sahəyə xüsusi diqqət yetirilir. Hazırda bu yurd yerində 200 iribuynuzlu, 3700 xırdabuynuzlu heyvan bəslənilir. Bu da əhalinin ət və süd məhsullarına olan tələbatının ödənilməsi baxımından mühüm göstəricidir.

Dostum məni kəndin bütün maraqlı yerləri ilə ətraflı tanış etdi. Fürsətdən istifadə edib kənd məktəbi ilə tanış oldum. 1980-ci ildən fəaliyyət göstərən məktəb 400 şagird yerlikdir. Hazırda bu məktəbdə 213 şagird təhsil alır. Bu il buraxılış siniflərindən 10 nəfər müxtəlif ali məktəblərə qəbul olub. Kəndin yuxarısında yerləşən Nüsnüs pirini də ziyarət edirik. Bu inanc yeri orta əsrlərə aid ziyarətgahlardan biridir. Tarixi memarlıq abidəsi kimi diqqəti cəlb edən məscid binasının həyətindəki sadə məzarın kimə aid olduğu məlum deyil. Bir çox mənbələr bu tarixi inanc yerinin Əshabi-Kəhf ziyarətgahı ilə eyni dövrə–Dağ Yunus dövrünə aid olduğunu bildiririlər.

Məscidin tam ortasında hündürlüyü 5 metrə yaxın olan qara rəngli daş sütun var. Rəvayətə görə əvvəllər bu sütun məscidin birinci mərtəbəsində mövcud olmuşdur. Sonradan isə qaynayıb daha da ucalmışdır. Pirin qapısının üzərində süls xətti ilə ərəb dilində 9 sətirlik kitabə həkk edilmişdir. Bu kitabə haqqında ilk dəfə rus diplomatı və şərqşünası N.V.Xanıkov məlumat vermişdir. O, kitabəni diqqətlə tədqiq etmiş və fransızcaya tərcümə edərək Parisdə nəşr etdirmişdir. Kitabədə bu məscidin Elxani hökmdarı Əbu Səid Bahadır xanın (Olcaytu Məhəmməd Xudabəndənin oğlu) dövründə (1316-1335) inşa edildiyi məlum olur. Məscid 1992-1993-cü illərdə kənd əhalisinin təşəbbüsü ilə təmir edilmiş, divarlarda Quran ayələri və dini xarakterli kəlamlar yazılmış, müqəddəs yerlərin rəsmləri çəkilmişdir.

Muxtar respublikada gedən inkişaf, quruculuq prosesləri bu gün bu kəndi də ağ günə çıxarıb. Və ilbəil də hər şey öz axarına düşüb, dövran yaxşılığa doğru dəyişib. Bundan fərəhlənən kənd sakinləri daha xoşbəxt günlərə doğru yolda var qüvvələrini səfərbər edir, adət-ənənələrini yaşadır, sabaha inamla baxırlar.

Bu gün Nüsnüs gündəlik qayğıları ilə yaşayır. Muxtar respublikada kəndlərə göstərilən dövlət qayğısından bəhrələnən torpaq adamları əkin sahələrindən maksimum istifadə edir, bağ-bağçalar salır, əkib-becərir və bunun da sayəsində yaxşı gün-güzəran qururlar. Bunun nəticəsidir ki, kənddə ikimərtəbəli evlərin, abad, səliqəli həyətlərin sayı ilbəil artır. Nüsnüslülər Tanrının onlara bəxş etdiyi bu axarlı-baxarlı, gözəl, cənnət məkanın qədrini-qiymətini yaxşı bilir, evlərini-ocaqlarını müqəddəs sayırlar.

Səbuhi HÜSEYNOV

Xəbərlər

Kəndə daha bir qayğı

Məlumdur ki, gənclərin müasir tələblər səviyyəsində təhsil alması, bilik və intellektual səviyyəsinin yüksəldilməsi, gələcəkdə kamil mütəxəssis kimi yeniləşməsində müasir tipli məktəblərin qurulmasının mühüm əhəmiyyəti vardır. Məhz buna görədir ki, hər il olduğu kimi, cari ildə də muxtar respublikamızda məktəb binalarının tikilməsi və yenidən qurulması diqqət mərkəzində saxlanılır. Məqsəd isə müstəqil dövlətimizin gələcəyini möhkəm əllərdə saxlaya biləcək yaxşı gənclik yetişdirməkdən ibarətdir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən təd-birlər təkcə Naxçıvan şəhərini deyil, rayon mərkəzlərini, kənd yaşayış məntəqələrini də əhatə dairəsinə almışdır. Göstərilən qayğıdan Kəngərli rayonuna da xeyli pay düşüb.

Rayon icra hakimiyyətindən aldığımız məlumata görə, Təzəkənddə məktəb binasında yenidənqurma işləri davam etdirilir. 2 mərtəbədən ibarət olan məktəb binasında bu işlər "Əcəmi" Məhdud Məsuliyyətli Səhmdar Cəmiyyətinin inşaatçılarına həvalə olunub. 110 yerlik nəzərdə tutulmuş məktəb binasında hazırda hörgü işləri davam etdirilir.

Yenidənqurma işlərindən sonra geniş və işıqlı sinif otaqları, hərbi və biologiya kabinələri, müəllimlər və psixoloq otaqları, kompyuter sinfi, idman zalı, kitabxana müəllim və şagirdlərin ixtiyarına veriləcəkdir.

Nuray ƏSGƏROVA

Su və kanalizasiya xətləri təzələnəcəkdir

Şərur şəhərində və rayon mərkəzinə yaxın olan 17 kənddə yaşayan əhalinin ekoloji cəhətdən təmiz və saf içməli su ilə təmin olunması, eyni zamanda çirkab sularının axıdılması üçün yeni xətlərin çəkilməsini nəzərdə tutan layihənin icrasına başlamaq üçün razılıq əldə olunmuşdur.

Azərbaycan Hökumətinin Dünya Bankı ilə birgə maliyyələşdirdiyi bu mühüm layihə icra olunduqdan sonra ən azı 50 il müddətində istismar ediləcək, yaşayış məntəqələrinə Aşağı Yaycı kəndindən saniyədə 230 litr saflaşdırılmış içməli su veriləcək və kanalizasiya xətlərinin daşıma gücü saniyədə 240 litr olacaqdır. Çirkab suları Arazqırağı kəndlərdə tikintisi nəzərdə tutulmuş xüsusi qurğular vasitəsilə elə təmizlənəcəkdir ki, bundan əkin sahələrinin suvarılmasında, hətta avtomaşın yuyulan yerlərdə istifadə etmək mümkün olacaqdır. Ümumiyyətlə, içməli suyun təmizlənməsindən tutmuş istehlakçılara çatdırılmasına, çirkab suların təmizlənməsinə qədər bütün proseslər ABŞ-ın mərkəzi şəhərlərində hazırda istismarda olan su və kanalizasiya qurğuları ilə eyni səviyyədə olacaqdır.

Bu barədə Dünya Bankının sifarişçisi, Amerikanın "AİM Texas" şirkətinin prezidenti Əbdülrəhman Tan rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə məlumat vermişdir.

Elman MƏMMƏDOV

Muxtar respublikada kəhrizlərin bərpası istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilir

Kəhriz sistemi əhalinin keyfiyyətli içməli və suvarma suyuna olan tələbatının ödənilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyan hidrotexniki qurğudur. Tarixi mənbələrdən aydın olur ki, insanlar kəhrizlərin mövcud olduğu regionlarda daha çox məskunlaşmışlar. Kəhrizlər dünyanın bir çox ərazilərində mövcud olmasına baxmayaraq onun daha çox yayıldığı region Asiya qitəsidir. Qədim Mesapotomiya, İran, Azərbaycan əraziləri kəhrizlərin geniş istifadə olunduğu torpaqlardır. Muxtar respublikada olan 340-a yaxın kəhriz qeydiyyata alınaraq pasportlaşdırılmış, bir çox kəhrizdə isə təmir-bərpa işləri həyata keçirilmişdir.

XX əsrin əvvəllərində Naxçıvan şəhərində yaşamış Kalba Musa adlı şəxsin təşəbbüsü nəticəsində tikilən eyniadlı kəhriz uzun müddət şəhər əhalisinin suya olan tələbatını ödəmişdir. Lakin əsrin sonlarında şəhərin böyüməsi və əhalinin artması nəticəsində digər alternativ hidrotexniki qurğulara üstünlük verilməsi bu kəhrizin istismardan kənarda qalmasına səbəb olmuş və kəhriz tamamilə yararsız vəziyyətə düşmüşdü. 2006-cı ildən etibarən Kəhrizlər idarəsi tərəfindən kəhrizin yenidən əsaslı təmirinə başlanılmış və gərgin zəhmət tələb edən bu iş 2009-cu ilin iyul ayında başa çatdırılmışdır. Hazırda su sərfi saniyədə təxminən 40-50 litr olan kəhriz Naxçıvan şəhərinin bir çox məhəllələrinin və yaşıllıqların suya olan tələbatını ödəyir. Bundan başqa, idarə tərəfindən Naxçıvan şəhərində yerləşən "Lülə" kəhrizində təmir işləri davam etdirilir.

Kəhrizlərin öyrənilməsi və bərpası istiqamətində Qeyri Hökumət Təşkilatları (QHT) da məqsədyönlü işlər həyata keçirirlər. 1999-cu ildən etibarən muxtar respublikada fəaliyyət göstərən Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı tərəfindən kəhrizlərin yenidən əhəmiyyətli hidrotexniki qurğu kimi istismara qaytarılması üçün bir çox layihələr həyata keçirilir. Təşkilat Kəhrizlər idarəsi ilə birlikdə muxtar respublikadakı tarixən mövcud olan kəhrizlərin yerlərini müəyyənləşdirərək onların hidrogeoloji modelini hazırlayır və lazım olanlarda təmir işləri aparır. Bu günə qədər təşkilat tərəfindən həyata keçirilən "100 kəhriz" layihəsi çərçivəsində rayonlarda və kəndlərdə 40 kəhriz əsaslı təmir olunaraq əhalinin istismarına verilmiş, 20-sində işlər davam etdirilir, 10-unda isə yaxın müddətdə təmir işlərinə başlanacaqdır.

Qeyd edək ki, kəhrizlərin təmiri ilə yanaşı, onların öyrənilməsi, istifadə qaydaları və qorunması məqsədilə maarifləndirici söhbətlərin aparılması da əsas şərtlərdən biridir. Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı ilə Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Agentliyi arasında imzalanmış memoranduma uyğun olaraq 2007-ci ildə Kəhrizlər idarəsinin nəzdində "Kəhriz Resus Mərkəzi" yaradılmışdır. Mərkəz yarandığı gündən başlayaraq respublikamızdakı kəhrizlər haqqında məlumatların toplanması işlərini, onların pasportlaşdırılmasını həyata keçirir. 2009-cu ildə "Kəhriz Resus Mərkəzi"nin internet saytı (www.KRC.az) da istifadəyə verilmişdir. Respublikamızda yerləşən kəhrizlər haqqında istənilən məlumatı mərkəzin saytından götürmək mümkündür.

Bir məsələ xüsusilə qeyd olunmalıdır ki, kəhriz sisteminin mövcud olduğu dünya dövlətlərində yeni kəhrizlərin qazılması məsələsi qeyri-mümkün olduğu bir vaxtda muxtar respublikada bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Hazırda Şərur rayonunun Dəmirçi və Culfa rayonunun Camaldın kəndlərində aparılan kəşfiyyat işlərindən sonra bu ərazidə kifayət qədər yeraltı şirin su ehtiyatının olduğu müəyyənləşdirilib və hidrogeoloji model hazırlandıqdan sonra yeni kəhrizin qazılmasına başlanılmışdır.

Yuxarıda sadalananlar bir daha təsdiq edir ki, dövlətimiz tərəfindən Qeyri Hökumət Təşkilatlarına göstərilən diqqət və qayğı, ilk növbədə, iqtisadiyyatın inkişafına və əhalinin rahatlığına şərait yaratmış olur. Bu səbəbdən də 3 fevral 2010-cu il tarixdə Kəhrizlər idarəsinin nəzdində yeni bir QHT olan "Kəhriz Resus Mərkəzi İctimai Birliyi" yaradılmışdır. "Kəhriz Resus Mərkəzi İctimai Birliyi" Naxçıvan MR Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyata alındıqdan sonra öz təsis yığıncağını keçirərək fəaliyyətə başlamışdır. Birlik tərəfindən gələcəkdə aidiyyəti dövlət orqanları və QHT-lər, elm adamları və sahibkarlar arasında informasiya mübadiləsi aparmaq, texniki dəstək göstəriləcək kəhrizlərin bərpası işini Azərbaycanın digər rayonlarına yaymaq, kəhrizlərdən istifadəni genişləndirmək, yeni texnologiyaları tətbiq etməklə kəhrizlərin su sərfini artırmaq, kəhriz sistemi haqqında ictimai rəyin formalaşmasını təmin etmək kimi məsələlər müəyyənləşdirilmişdir. Ümumilikdə isə bu QHT-nin yaradılması muxtar respublikamızda kəhrizlərin ictimai əhəmiyyətini daha da artırmış olacaqdır.

Ülvi HÜSEYNLİ

Naxçıvan MR DMSTA-nın Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə baş məsləhətçisi

Mədəniyyət müəssisələrinə metodiki köməklik bəhrələrini verir

Ötən ildə muxtar respublikamızda mədəniyyət sahəsində bir sıra məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmiş, tarixi mədəni irsimizin qorunması və təbliği, mədəni potensialın daha da inkişaf etdirilməsi diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Bu tədbirlərin reallaşmasına rəhbərlik və təşkilatçılıq edən müəssisələrdən biri də Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik Mərkəzidir. 2009-cu ildə görülən işlər və gələcək planlar barədə mərkəzin direktoru Nizami Əzizəliyevə müraciət etdik:

–Nizami müəllim, mədəniyyətin inkişaf etdirilməsində müxtəlif sahələrlə yanaşı, Elmi-Metodik Mərkəzin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür. Bu cəhətdən ötən il gördüyünüz işlər barədə məlumat verməyiniz maraqlı olardı...

–Muxtar respublikamızda 226 klub müəssisəsi, 4 xalq teatrı fəaliyyət göstərir. Bu qurumlarda mədəni-kütləvi tədbirlərin, baxış müsabiqələrinin təşkili və keçirilməsini təmin edən müəssisəmiz tərəfindən ötən ildə ümumilikdə, 134 tədbir keçirilmişdir. Babək Rayon Mədəniyyət Evində fəaliyyət göstərən dram dərnəyinin işinə əməli köməklik göstərilmiş, Braziliya dramaturqu G.Fiqeyredonun "Ezop" tamaşası hazırlanmış, tamaşanın ictimai baxışı uğurla keçmiş, bu teatra xalq teatrı statusu verilmişdir. 2 fevral–Gənclər günü ilə əlaqədar olaraq "Vətəni sevməyən insan olmaz!" adlı ssenari əsasında A.Babayev adına muxtar respublika uşaq kitabxanası ilə birgə tədbir keçirilmiş, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə "Vətən mənə oğul desə...", 21 fevral–Beynəlxalq Ana dili günü münasibətilə Naxçıvan şəhərindəki "Ana dili" abidəsi önündə tərəfimizdən hazırlanan "Ana dilim mənim" adlı ssenari əsasında ədəbi-bədii kompozisiyalar təşkil olunmuşdur.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2009-cu il 7 fevral tarixdə imzaladığı "Naxçıvan Muxtar Respublikasında Xalq yaradıcılığı günlərinin keçirilməsi haqqında" Sərəncamı əsasında Novruz bayramı şənliklərində təşkil olunan xalq yaradıcılığı günlərində iştirak etmiş folklor kollektivlərinə metodiki və əməli köməklik gücləndirilmiş, bu da kollektivlərin uğurla çıxış etmələrinə səbəb olmuşdur. Sərəncamdan irəli gələn vəzifələri yerinə yetirmək üçün Culfa rayonunun Yaycı, Əbrəqunus və Ərəfsə kənd mərkəzlərində, Ordubad rayonunun Unus kəndində, Babək, Şahbuz, Kəngərli rayon mərkəzlərində və Şərur rayonunun Aşağı Yaycı kənd mərkəzində keçirilən xalq yaradıcılığı günləri də yaddaqalan olmuşdur.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 86-cı ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər barədə də geniş danışmaq olar. İldönümü ərəfəsində "Nuh yurdu" təşviqat konsert briqadasının muxtar respublikamızın ərazisindəki hərbi hissələrdə xidmətdə olan əsgər və zabit heyətləri ilə görüşü təşkil edilmişdir. Bu tədbirlərdə ulu öndərin hamımız üçün örnək olan həyat və siyasi fəaliyyətinin mühüm məqamlarına diqqət yetirilmişdir.

Musiqi mədəniyyətimiz tarixində mühüm rolu olan aşıq sənətinin bu gün də inkişaf etdirilməsi istiqamətində xeyli iş görülüb. Belə ki, muxtar respublikada yaşayan peşəkar aşıqlar və saz həvəskarları haqqında məlumat toplanmış, kataloq hazırlanmışdır. Ötən ilin dekabr ayının sonunda Naxçıvan Aşıqlar Birliyinin təsis yığıncağı keçirilmiş və Naxçıvan Aşıqlar Birliyi yaradılmışdır. Bundan əlavə, muxtar respublikada folklor kollektivlərinə metodiki və əməli köməklik məqsədilə metodik materiallar hazırlanaraq yerlərə göndərilmişdir.

Culfa rayonunun Kırna kənd mədəniyyət evində isə 22 folklor həvəskarını özündə birləşdirən "Xonça" folklor kollektivi yaradılmışdır.

–Muxtar respublikada 2010-cu ilin "Yeniləşmə ili" elan olunması hər bir mədəniyyət işçisindən, kollektivindən isə məhz yeni təfəkkürlə yanaşmanı tələb edir. İlin ilk ayları ərzində işinizi bu istiqamətdə qura bilmisinizmi?

–Qədəm qoyduğumuz 2010-cu ilə də uğurla başlanmışdır. Naxçıvan şəhərinin mərkəzi meydanında yeni təqvim ili münasibətilə ümumrespublika şənliyi keçirilmişdir. Culfa rayonunun Qazançı kənd mədəniyyət evində "Əlincə" uşaq folklor, Milax kənd mədəniyyət evində "Birləşmiş folklor" kollektivlərinin yaradılmasına əməli köməklik göstərilir. Fevral ayının axırlarında Culfa rayonunun folklor kollektivlərinin, dekorativ və tətbiqi sənət ustalarının, bədii tikmə və toxuma ilə məşğul olan insanların və xalq sənətinin müxtəlif növləri ilə məşğul olanların qatılacağı xalq yaradıcılığı günlərinə hazırlıq işlərinə başlanmışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikasında xalq yaradıcılığı və sənəti sahələri ilə məşğul olan şəxslər haqqında məlumat kataloqunun tərtibi üçün bütün materiallar hazırlanıb. Qədim el sənətkarları olan tulumçalanların bu ayın sonunda şəhərimizdəki Gənclik Mərkəzində keçirilməsi nəzərdə tutulan solo konsertlərinə nəfəsli milli musiqi alətlərindən olan tütək, balaban və zurna ifaçıları da qatılacaq. 21 fevral Beynəlxalq Ana Dili günü münasibətilə bu ayın 18-də Qarabağlar kənd mərkəzində "Çıxdım tarixlərin sərt sınağından!" adlı mədəni-kütləvi tədbirə hazırlıq işləri aparılır.

Bununla yanaşı, 2009-cu ildə işimizdə nöqsan və çatışmazlıqlar da olmuşdur. Çalışacağıq ki, muxtar respublikamızda "Yeniləşmə ili" kimi tarixə yazılacaq 2010-cu ildə bu nöqsan və çatışmazlıqları aradan qaldıraq.

Müsahibə üçün sağ olun.

Səbuhi HÜSEYNOV

Xalq yaradıcılığının daşıyıcıları

Söhbət "Gülümey" folklor kollektivindən gedir

Bu gün Kəngərli rayonunun mədəni həyatında da əsaslı inkişaf, yeniləşmə aydın hiss olunur. Rayon mədəniyyət evinin nəzdində fəaliyyət göstərən kollektivlərdən biri–"Gülümey" rəqs qrupu yeni yaradılıb. "Gülümey" rəqs qrupu gənc olmasına baxmayaraq zəhmətsevərliyi, çalışqanlığı sayəsində artıq müəyyən təcrübə qazanıb. Qısa zamanda rəqs kollektivi özünəməxsus repertuara yiyələnib.

"Gülümey" rəqs kollektivi üçün xarakterik cəhətlərdən biri də budur ki, bütün rəqslər mahnı ilə ifa olunur. Rəqslərin ritminə uyğun ifa olunan mahnıların məzmununu müxtəlif folklor nümunələri təşkil edir. Rəqslərlə həmahəng ifa olunan mahnılar–folklor nümunələri gənclərin tükənməz mənəvi sərvətimiz olan xalq yaradıcılığına bağlılığını artırmaqla yanaşı, onları bilavasitə milli-mənəvi dəyərlərimizin fəal daşıyıcısına çevirir. Öz fəaliyyətini maraqlı folklor nümunələri, xalq mahnıları zəminində quran "Gülümey" rəqs kollektivinin müxtəlif tədbirlərdə, bayram şənliklərində çıxışlarının tamaşaçılar tərəfindən xüsusi rəğbətlə qarşılanması da təbii haldır.

Bəs, bu kollektiv öz fəaliyyətini hansı istiqamətdə qurub? Bu suala aydınlıq gətirmək üçün "Gülümey" rəqs kollektivinin rəhbəri Gülşən Qurbanovaya müraciət etdik. Mehriban, güləryüz olduğu qədər də yaradıcılığa meyilli, zəhmətsevər təsir bağışlayan müsahibimiz ona ünvanladığımız suala da özünəməxsus şən əhval-ruhiyyə ilə cavab verdi:

–Bu gün ölkəmiz sürətlə inkişaf edərək həm də müasirləşir. Muxtar respublikamızda demək olar ki, iki-üç gündən bir yeni məktəb, xəstəxana və digər sosial obyektlər istifadəyə verilir. İnformasiya texnologiyaları inkişaf etməkdədir. Hər məktəbdə internetdən istifadə olunur. Müasirləşməklə yanaşı, milli dəyərlərin qorunması da olduqca vacib bir məsələdir. Odur ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Xalq yaradıcılığı günlərinin keçirilməsi haqqında sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə kollektiv milli rəqsləri, hağıştaları, mahnı və bayatıları öyrənir, təbliğ edir və repertuarında bunlara böyük yer ayırır. Məqsəd milli rəqs və mahnılarımızı qoruyub saxlamaq, gələcək nəsillərə ötürməkdir.

Ahıl və əlil vətəndaşlara hərtərəfli qayğı göstərilir

Kəngərli Rayon Əhalinin Sosial Müdafiəsi Mərkəzinin direktoru Bəxtiyar Rüstəmovdan aldığımız məlumata görə, mərkəzin qeydiyyatında 42 nəfər ahıl, 7 nəfər isə əlil vətəndaş var. Onlara lazımi xidmət göstərilməsi üçün 5 nəfər işçi ayrılıb. Sosial xidmət şöbəsində müəyyənləşdirilmiş qrafik əsasında sosial xidmət işçiləri vaxtaşırı olaraq ahıl və əlil vətəndaşların yaşadıqları ünvanlara gedir, onların sosial-məişət şəraiti ilə maraqlanır, rast gəlinən problemlərini həll edirlər. Ənənəvi qaydada keçirilən iməciliklərdə şöbənin bir qrup əməkdaşı bu kateqoriyadan olan vətəndaşların həyətində çalışır, səliqə-sahman yaradırlar.

Əlamətdar günlərdə, bayramlarda onlara sovqat aparır, maddi və mənəvi dəstək göstərirlər. Ötən ilin sonlarında Qıvraq qəsəbəsində, Qarabağlar, Çalxanqala və Böyükdüz kəndlərində Azərbaycan Vətən müharibəsi əlillərinə ümumilikdə 4 mənzil tikilərək istifadəyə verilmişdir.

Mərkəzin xətti ilə bu kateqoriyadan olan vətəndaşlara müxtəlif kurort və sanatoriyalarda istirahət etmək üçün putyovkalar da verilir. Təkcə ötən il 7 nəfər ahıl və əlil vətəndaşa bu cür köməklik göstərilmişdir.

Ahıl və əlillər arasında müxtəlif idman yarışlarının keçirilməsi, onların asudə vaxtlarının səmərəliliyinə xidmət edən tədbirlər də bu kateqoriyadan olan insanların cəmiyyətdən təcrid olunmasının qarşısını alır. Bir sözlə, dövlətimizin hərtərəfli qayğısı ilə əhatə olunan ahıl və əlil vətəndaşların təkcə sosial təminatı deyil, fəal həyat mövqeyi də getdikcə möhkəmlənir. Bu isə bütövlükdə sağlam cəmiyyətin formalaşması və inkişafına əsaslı zəmin yaradır.

Sahib ƏSGƏRLİ

Xəbərlər

Ana dilimiz milli sərvətimizdir

21 fevral–Beynəlxalq Ana dili günü münasibətilə Culfa Şəhər Mərkəzi Kitabxanasında "Ana dilimiz milli sərvətimizdir" mövzusunda tədbir keçirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə Culfa Rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin direktoru Sədaqət Mustafayeva açaraq dünyanın ən zəngin dillərindən olan Azərbaycan dilinin keçdiyi inkişaf mərhələlərindən danışmışdır. Bildirilmişdir ki, Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev dilimizin saflaşdırılması və inkişafı istiqamətində misilsiz xidmətlər göstərmişdir. Ulu öndərin "Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" və "Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün təsis edilməsi haqqında" imzaladığı fərmanlar dilimizin inkişafı, tədqiqi, tətbiqi və təbliği sahəsində indiyədək misli görünməmiş tarixi sənədlərdir.

Kitabxananın əməkdaşlarından Nailə Nuriyeva, Samirə Cəfərova və başqaları Heydər Əliyevin milli dil siyasətinin bu gün ölkəmizdə uğurla həyata keçirildiyi, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin ana dilimizin qorunması istiqamətində gördüyü işlərdən danışmışlar. Ölkə başçısının 2004-cü ildə və sonrakı illərdə də kiril əlifbasında olan bədii və ictimai siyasi ədəbiyyatın latın qrafikasına keçirilməsi haqqındakı sərəncamları milli dil siyasətinin həyata keçirilməsi baxımından çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Sonra 21 fevral–Beynəlxalq Ana dili gününə həsr olunmuş sərgiyə baxış keçirilmişdir.

Sara ƏZİMOVA

Xocalı soyqırımı XX əsrin faciəsidir

26 fevral Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ilə əlaqədar olaraq Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədəbiyyat Muzeyində sərgi təşkil olunmuşdur. Sərgidə ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən bəhs edən Fəxrəddin Cəfərovun "Erməni vəhşiliyi", Fərəc Fərəcovun "Yaycı soyqırımı", Sadıq Zeynaloğlunun "Tarixin qanlı yaddaşı", "Çarpıtılan gerçəklər (erməni sorunu)" və başqa kitablar nümayiş etdirilir.

Soyqırım qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş "Naxçıvan" ictimai-siyasi, ədəbi-bədii, elmi-publisistik jurnalı və qəzet səhifələrində dərc olunmuş yazılar sərgidə öz əksini tapmışdır.

Günel NOVRUZOVA
muzeyin böyük elmi işçisi

Elmi-metodik seminar keçirilmişdir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik Mərkəzin təşkilatçılığı ilə Kəngərli Rayon Mədəniyyət və Turizm Şöbəsində seminar keçirilmişdir.

Tədbiri giriş sözü ilə Kəngərli Rayon Mədəniyyət və Turizm Şöbəsinin müdiri Ədalət Məmmədov açaraq rayonda mədəniyyət sahəsində görülən işlər haqqında məlumat vermiş, mədəniyyət müəssisələrinin qarşısında duran vəzifələrdən söz açmışdır.

Sonra M.S.Ordubadi adına Muxtar Respublika Kitabxanasının əməkdaşı Südabə Süleymanova, C.Məmmədquluzadə adına Naxçıvan MR Ədəbiyyat Muzeyinin direktoru Sübhi Kəngərli, A.Babayev adına Naxçıvan MR Uşaq Kitabxanasının əməkdaşı Gülnaz Tağıyeva çıxış edərək asudə vaxtın səmərəli və məzmunlu təşkilində klub müəssisələri qarşısında duran vəzifələr və məktəbli oxucuların kitablara olan marağının artırılması və onların mütaliəsinə rəhbərlik işində uşaq bölmələrinin işinin təşkili barədə danışmışlar.

S.HÜSEYNOV

Məlum olduğu kimi, 7 fevral 2009-cu il tarixdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri "Naxçıvan Muxtar Respublikasında Xalq yaradıcılığı günlərinin keçirilməsi haqqında" Sərəncam imzalamışdır. Həmin sərəncamın imzalanmasında əsas məqsəd xalqların, ölkələrin bir-birinə daha çox inteqrasiya olunduğu, dərin qloballaşma proseslərinin getdiyi indiki şəraitdə azərbaycanlıların milli kimlik pasportu olan xalq yaradıcılığının qorunub saxlanılması və inkişaf etdirilməsi, xalq sənəti nümunələrinin, milli mətbəxin, folklorun, milli rəqs və mahnı sənətinin daha geniş, sistemli şəkildə təbliğ olunması, böyüməkdə olan gənc nəslə milli-mənəvi dəyərləri aşılamaq idi. Çünki hər bir xalqın varlığı onun sahib olduğu mənəvi dəyərlərdir. Sərəncamda da qeyd olunduğu kimi, xalqımızın müstəqillik yoluna qədəm qoyduğu indiki şəraitdə xalq yaradıcılığının, əsrlər boyu yaranan mənəvi və maddi mədəniyyət nümunələrinin öyrənilməsi, ənənəvi sənət sahələrinin dirçəldilməsi, onların geniş şəkildə tədqiq və təbliğ olunması mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi. Həmin sərəncam bizi bir daha tarixi keçmişimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə dönüb baxmağa sövq etdi.

Yeni nəşrlər

"Naxçıvan folkloru" antologiyası çapdan çıxmışdır

Naxçıvanın salnaməsi rolunu oynayan folklor nümunələri əhəmiyyətli qaynaqlardır

Sərəncamda nəzərdə tutulan məsələlərdən biri də Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində mövcud olan etnoqrafik və folklor materiallarının yenidən toplanması, sistemləşdirilməsi və elmi tədqiqatlara cəlb olunması üçün tədbirlərin görülməsi, əldə olunmuş materiallar əsasında "Naxçıvan folkloru" antologiyasının hazırlanaraq nəşr olunması idi. 2009-cu ilin fevralın 19-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin imzaladığı müvafiq sərəncamın icrası ilə əlaqədar keçirilən müşavirədə də bu məsələyə diqqət çəkən Ali Məclisin Sədri tərəfindən Naxçıvan Dövlət Universitetinin və AMEA Naxçıvan bölməsinin əməkdaşlarının birgə işləyərək bölgələrə xalq yaradıcılığı ekspedisiyalarının təşkil edilməsi və toplanmış materiallar əsasında çoxcildli "Naxçıvan folkloru" antologiyasının hazırlanıb nəşr edilməsinə dair tapşırıqlar verilmişdir.

Qısa müddət ərzində bu sahədə görülən məqsədyönlü işlərin nəticəsi olaraq "Naxçıvan folkloru" antologiyasının birinci cildi çapdan çıxmışdır. Baş məsləhətçisi Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov olan antologiyanın rəyçiləri AMEA-nın həqiqi üzvləri İsa Həbibbəyli və İsmayıl Hacıyevdir. Kitabı tərtib edənlər Məhərrəm Cəfərli və Rafiq Babayev, dialektoloji sözlüyünü hazırlayan AMEA-nın müxbir üzvü Əbülfəz Quliyevdir.

AMEA Naxçıvan bölməsinin İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu Folklorşünaslıq şöbəsinin hazırladığı antologiyanın birinci cildinə ən qədim yaşayış məskənlərindən və sivilizasiya mərkəzlərindən biri olan Naxçıvan bölməsindən toplanmış folklor nümunələrinin bir qismi daxil edilmişdir. Antologiyanın "Naxçıvanın söz xəzinəsi" adlı ön sözündə də qeyd olunduğu kimi Naxçıvan ən qədim sivilizasiya mərkəzlərindən biri, etnik-mənəvi xüsusiyyətlərin daha çox qorunduğu, milli mentaliteti müəyyənləşdirilmiş keyfiyyətlərin daha çox saxlandığı bir diyardır. Bütün bunlar isə bölgənin folklor mühitində öz təcəssümünü tapıb. Naxçıvanın salnaməsi rolunu oynayan bu folklor nümunələri əhəmiyyətli qaynaqlardır. Çünki bu nümunələr bu yurdun qədimliyini, bu qədimliyin bütövlükdə eyni etnosa məxsusluğunu göstərir. Eyni zamanda, onu yaradan etnosun zəngin bədii təxəyyülündən və yaradıcılıq potensialından soraq verir.

Antologiyada toplanan nümunələrdən şifahi nitqin bir sıra xüsusiyyətləri qorunmuş, informatorların deyim tərzi, təbiilik, şivələrdəki müxtəliflik imkan daxilində nəzərə alınmışdır. Söyləyicilərin çoxunun professional olmaması nəzərə alınaraq bəzi mətnlərə müəlliflər tərəfindən müdaxilə edilmişdir. Bütün bunlara baxmayaraq "Naxçıvan folkloru" antologiyasına toplanan nümunələr Naxçıvan folklor mühitinin zənginliyini, özünəməxsusluğunu sübut edir, Naxçıvanın türk dünyasında tutduğu yeri müəyyənləşdirir.

Antologiyanın birinci cildi hazırlanarkən H.Zeynallının "Azərbaycan atalar sözü" kitabından, V.Xuluflunun Ə.Qədimovdan topladığı haxıştalardan, "Maarif işçisi" jurnalında verilmiş bayatılardan seçmələr, "Məlik Məmməd və Məlik Əhməd", "Gül Sənavərə neylədi, Sənavər gülə neylədi", "Hazarandastan bülbülü", "Hambal Əhməd", "Şükufə xanım" nağılları buraya daxil edilmişdir. "Azərbaycan folkloru antologiyası"nın 1994-cü ildə nəşr olunmuş və Naxçıvana həsr edilmiş birinci cild kitabından bəzi nümunələr də topluya daxil edilmişdir.

Kitabda aşıqlarla bağlı bölmə, eləcə də arxivdən götürülüb ilk dəfə təqdim olunan sənədlər bölgədə aşıq mühitinin yeri və rolu məsələsində mövcud olan mübahisələrə aydınlıq gətirir. Kitabın sonunda "Naxçıvanın folklor xəritəsi" verilmişdir. Bütün bu folklor nümunələri Naxçıvanın söz xəzinəsidir. Bu xəzinənin hər kəlməsi isə möcüzə və sehrdir.

Şəbnəm HƏSƏNƏLİYEVA

Xəbər

Pedaqoji təcrübəyə həsr edilmiş konfrans

Naxçıvan Özəl Universitetində pedaqoji fakültənin əyani şöbəsinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat, xarici dil (ingilis), tarix və ictimaiyyət, riyaziyyat-informatika ixtisasları üzrə III kurs tələbələrinin 2009-2010-cu tədris ilinin ikinci yarısında keçəcəkləri pedaqoji təcrübəyə həsr edilmiş konfransı keçirilmişdir.

Konfransı giriş sözü ilə universitetin tədris işləri üzrə prorektoru, dosent İbrahim Kazımbəyli açaraq tələbələrin pedaqoji təcrübə zamanı görəcəkləri işlərdən, bu təcrübənin onların həyatında oynayacağı roldan danışmışdır. Bildirilmişdir ki, tələbələr Heydər Əliyev adına məktəbdə, 8, 11 və 15 nömrəli orta məktəblərdə pedaqoji təcrübə keçəcəklər.

Sonra universitetin Pedaqogika və psixologiya kafedrasının baş müəllimi, pedaqoji elmlər namizədi, Azərbaycan Respublikasının əməkdar müəllimi Kamal Camalov və pedaqoji təcrübə üzrə metodist Nazim Mahmudov çıxış edərək pedaqoji təcrübənin səmərəli keçirilməsi üçün metodist, təcrübəçi tələbə və rəhbərlərin qarşısında duran vəzifələrdən danışmışlar.

Mina QASIMOVA

Xəbərlər

Milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyaq

Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzində "Milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyaq" mövzusunda tədbir keçirilmişdir. Tədbiri giriş sözü ilə mərkəzin direktoru Rauf Hüseynov açaraq milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub yaşadılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən danışmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, Azərbaycan xalqı tarixən qədim və zəngin milli-mənəvi dəyərlərə malik olub. Min illər boyu cilalana-cilalana dövrümüzə qədər gəlib çıxmış bu dəyərlər həm də xalqımızın milli pasportu sayılıb. Yurd sevgisindən, torpaq təəssübündən, təmiz məhəbbət duyğularından yaranan bu qiymətli irsimiz ulularımızın təfəkkür tərzinin göstəriciləri kimi bizim üçün də hər zaman əzizdir. Məhz buna görədir ki, milli-mənəvi dəyərlərimizi qorumağı bacaran Azərbaycan xalqı hər zaman xalq yaradıcılığının əvəzsiz nümunələrini yaşadaraq gələcək nəsillərə ərməğan etməyi özünün mənəvi borcu hesab etmişdir.

Sonra mərkəzin əməkdaşları Solmaz Əsgərova, Sünbülə Quliyeva və başqaları çıxış edərək şifahi xalq ədəbiyyatı haqqında ətraflı məlumat vermişlər.

Nuray ƏSGƏROVA

Mini-futbol birinciliyi

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata əsasən, Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümünə həsr olunmuş mini-futbol üzrə Culfa rayon birinciliyi keçirilmişdir. Culfa şəhər 1 nömrəli orta məktəbin idman meydançasında keçirilən yarışı Culfa Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Cəlil Ağayev açıq elan etmiş, idmançılara uğurlar arzulamışdır. Culfa Rayon Gənclər və İdman İdarəsi və təhsil şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə dairəvi sistem üzrə keçirilən birincilikdə 4 qrupda 18 komandanın 200-dən yuxarı idmançısı iştirak etmişdir.

İki həftəlik bir müddətdə, gərgin idman mübarizəsi şəraitində davam edən bu yarışda Culfa şəhər 1 nömrəli orta məktəbin komandası birinci yerə, Culfa şəhər "Araz" komandası ikinci yerə, Culfa Rayon Təhsil Şöbəsinin komandası üçüncü yerə layiq görülmüşdür.

Sonda qalib komandalara və fərqlənən futbolçulara təşkilatçılar tərəfindən kubok və diplomlar təqdim edilmişdir.

Şahmat üzrə turnir keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata görə, Şahbuz Şəhər Şahmat Məktəbində kiçik və böyükyaşlı məktəblilər arasında dairəvi sistem üzrə Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümünə həsr olunmuş şahmat üzrə turnir keçirilmişdir. Şahbuz Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin və təhsil şöbəsinin təşkil etdiyi turnirə hər iki yaş qrupunda 20-yə yaxın şagird qatılmışdır. Kiçikyaşlı şahmatçılar arasında birinci yerə 8,5 xalla Badamlı qəsəbə orta mək-təbinin şagirdi Anar Məmmədzadə, ikinci yerə 8 xalla Qarababa kənd orta məktəbinin şagirdi İnarə Əmənova, üçüncü yerə isə 6 xalla Şahbuz kənd orta məktəbinin şagirdi Vüsal Quliyev çıxmışlar. Böyükyaşlı şahmatçılar arasında isə 9 xalla Qarababa kənd orta məktəbinin şagirdi Heydər Bayramzadə I, 8,5 xalla Şahbuz şəhər orta məktəbinin şagirdi Kamran Məmmədov II, 7,5 xalla Mahmudoba kənd orta məktəbinin şagirdi Rüstəm Rüstəmov isə III olmuşlar.

Sonda qaliblərə təşkilatçılar tərəfindən diplom və qiymətli hədiyyələr təqdim edilmişdir.

Sadıq HƏSƏNOV

Allah rəhmət eləsin

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan bölməsinin Rəyasət Heyətinin üzvləri, mərkəzi aparatın və elmi-tədqiqat institutlarının əməkdaşları Naxçıvan Özəl Universitetinin rektoru, professor İsmayıl Əliyevə, əmisi
RUHULLA ƏLİYEVİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Naxçıvan Özəl Universitetinin kollektivi universitetin baş mühasibi Alverdi Əsədova, anası
HƏLİMƏ XANIMIN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Naxçıvan MR Göz Xəstəxanasının kollektivi xəstəxananın baş həkimi Səidə Hüseynovaya, qayınanası
RƏNA XANIMIN
vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin beynəlxalq münasibətlər və xarici dillər fakültəsinin Roman-german dilləri kafedrasının əməkdaşları kafedranın müəllimi Nizami Nəsirova, dayısı
MÜSEYİB KİŞİNİN
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

ŞƏRQ QAPISI
Baş redaktor: RABİL KƏTANOV

Ünvan: AZ-7000, Naxçıvan ş. Təbriz küçəsi, 1.
Telefonlar: Məsul katib: 45-62-47
Şöbələr: 45-81-44, 45-51-18
Müxbirlər: 45-75-21
Faks: 44-52-52

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Nuray Əsgərova
Qəzet redaksiyanın kompyuter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və "Əcəmi" NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 3700. Sifariş № 167